

nost, že svědek Otto K. mohl auto, když již stálo, v této mezeře obejít, nemění nic na skutečnosti, že mezera činila pouze 28 cm, byla tedy tak nepatrná, že chodci při nepatrném sejítí s chodníku byli ohroženi. Opatrnost, držeti se v přiměřené vzdálenosti od chodníku, byla by mohla zabránit nehodě. Bylo jí nejen třeba, nýbrž byla i možná, jelikož jízdní dráha, jak odvolací soud podle náčrtku zjistil, je 6 metrů široká, žalovaný šofér mohl tedy předejet v daleko větší vzdálenosti od chodníku kolem povozu, jenž před ním jel. Nemůže proto oprávněně tvrditi, že užil všech opatrností v řízení silostroje a v zacházení s ním. Za tohoto stavu věci ztroskotat ovšem i vyvíňovací důkaz v tom směru, že škodnou událost lze přičísti jen neodvratitelné náhodě. Není proto třeba obírat se blíže vývody dovolání, které řeší otázku, zda v § 2 zákona o ruč. aut. se taková náhoda uznává za důvod, vylučující ručení. Odvolacímu soudu jest přisvědčiti i v tom, že škodná událost nebyla spoluzaviněna ani třetí osobou ani žalobkyní, neboť předpokladem každého zavinění jest libovolné a bezprávné jednání. Že byla žalobkyně s chodníku úmyslně shozena, jak dovolání patrně míní, nebylo zjištěno. Je proto, jak odvolací soud správně poznamenává, okolnost, že se žalobkyně pravou nohou dostala do jízdní dráhy, přičísti náhodě, to jest bezděčnému, bez přivedení žalobkyně, silnou frekvencí na úzkém chodníku přivedenému jednání některého chodce, používajícího chodníku. Nelze proto v tomto směru mluvit ani o spoluzavinění třetí osoby ani o spoluzavinění žalobkyně. Ale ani v tom není zavinění žalobkyně, že výstražnému znamení a silostroji nevěnovala další pozornost. Neboť, byvši na chodníku, když se auto blížilo a znamení houkačkou byla dávána, neměla příčiny starati se dále o auto. To, že se o znamení houkačkou a o auto samo nestarala, není v příčinné souvislosti se škodnou událostí, nýbrž jen okolnost, že žalobkyně byla v rozhodném okamžiku zatlačena s chodníku a že se auto tak přiblížilo k chodníku, že mohla býti jeho blatníkem zasažena.

Čís. 8173.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

Zavření dveří železničního vagonu, i když se stalo prudce, není o sobě příhodou v dopravě. Jest jí však, když se zavření dveří dělo v době, kdy byl cestující v takovém dosahu dveří, že byl přiražením dveří ohrožen na své tělesné bezpečnosti. Lhostejno, že dvéře přirazil železniční zřízenec, jenž patřil k personálu provázejícímu vlak a nebyl pověřen zavíráním dveří, jen když byl v dopravní službě. Příhoda v dopravě byla by jen tehdy zaviněna poškozeným, kdyby se byl zdržoval v dosahu dveří bez důvodu. Tomu není tak, nestaral-li se průvodčí o zavírání vozů a poškozený chtěl proto pro zimu zavřít dvéře sám.

(Rozh. ze dne 26. června 1928, Rv I 2115/27.)

Žalobce domáhal se na dráze náhrady škody, ježto utrpěl úraz při-
ražením dveří v železničním voze. Procesní soud prvě sto-
lice uznal žalobní nárok důvodem z polovice po právu, o d v o l a c í
s o u d nevyhověl odvolání žalobcovu, k odvolání žalovaného žalobu
zamítl. D ů v o d y: Žalobce domáhá se na žalovaném státu náhrady na
základě zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. a bylo proto na
něm, by podal důkaz ve směru dvojím: jednak o tom, že přišel na dráze
k tělesnému úrazu a jednak o tom, že tento úraz má svůj původ v pří-
hodě v dopravě. Že žalobce utrpěl na dráze poranění, jest nesporno,
a je tedy prvá podmínka žalobního nároku splněna. Jinak se má věc
s podmínkou druhou. Tu nelze říci, že příčinou zranění žalobcovu byla
příhoda v dopravě, a stojí-li soud procesní na stanovisku opačném,
posuzuje věc s hlediska práva mylně. Příhodou v dopravě ve smyslu
uvedeného zákona je rozuměti událost, jež znamená odchylku od obvyk-
lého pravidelného způsobu dopravy. Za takovouto událost nelze však
zavření dveří železničního vozu, i když se stalo prudce, považovati,
poněvadž zavírání dveří patří právě ke služebním povinnostem želez-
ničního personálu a je proto zavírání dveří u železničních vozů zřízenci
dráhy pravidlem a nikoli odchylkou od něho. Mimo to není přiřazení
dveří u osobních vozů, dbají-li cestující jen poněkud opatrnosti a po-
zornosti, kterou jim ukládá zákon v § 1297 obč. zák., samo o sobě ani
způsobilým, by přivedilo poranění na těle, jak to dále § 1 uvedeného
zákona předpokládá. Přiřazení dveří mohlo by býti považováno za pří-
hodu v dopravě jen tehdy, kdyby mělo svůj původ v nepravdivosti
provozu, nebo kdyby s ní úzce souviselo, na př. kdyby dvěře byly za-
vřeny předčasně následkem předčasně daného znamení k odjezdu vlaku
před nastoupením všech cestujících a pod. O takovouto nepravdivost
však v souzeném případě nejde a obzvláště ji nelze spatřovati v tom,
že dvěře byly zavřeny v době, když žalobce v nich stál. Nejde-li však
o příhodu v dopravě, pak, i kdyby bylo pravda, že dvěře u železničního
vozu byly zabouchnuty zřízencem dráhy ve službě, za kterého dráha
ručí, postrádá žaloba, jež se opírá jedině o zákon ze dne 5. března 1869,
čís. 27 ř. zák., veškerého právního základu a měla býti proto zamítnuta.

N e j v y š š í s o u d uznal žalobní nárok důvodem po právu.

D ů v o d y:

Dovolání žalobcovu, opřené o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s.,
jest odůvodněno. S odvolacím soudem jest souhlasiti v tom, že zavření
dveří železničního vagonu, i když se stalo prudce, o sobě nemůže býti
příhodou v dopravě železnic, neboť zavření dveří jednotlivých oddělení
železničními zřízenci před odjezdem vlaku patří k služebním povinno-
stem, náležejícím těmto dopravním orgánům podle předpisů dopravní
instrukce a není úchylkou od normy. Jest také správné, že železniční
zřízenec jest oprávněn předpokládati, že každý cestující k vlastní ochraně
použije obyčejné a samozřejmé opatrnosti a nestrčí prsty do dosahu
dveří anebo dokonce do dveřní spáry, a konečně, že zavření nebo při-

ražení dveří o sobě není způsobilým přivoditi tělesná zranění, že tedy při tomto zavření dveří schází jak náležitost příhody v dopravě, tak i způsobilost přivoditi tělesná zranění, tudíž náležitost § 1 zák. o ruč. žel. Zavření dveří však může se státi příhodou v dopravě, která jest také způsobilá přivoditi tělesná zranění, když se postup železničního zřízence při zavření příčí pravidlu. Nepravidelným jest však postup zřízence, když se děje v době, kdy cestující je v takovém dosahu dveří, že přiřazením dveří jest ohrožen na své tělesné bezpečnosti, neboť vyvarovati se takovým ohrožením jest železniční zřízenec podle předpisů povinen a patří to k normálnímu provozu železnic. Procesním soudem bylo zjištěno, že v tom okamžiku, kdy žalobce, chtěje pro tehdejší zimu zavřítí dvéře oddílu, jež byly úplně otevřeny, učinil krok z vagonu na první stupátko, jednou nohou stál ještě na stupátku a levou rukou se držel levé dveřní drážky (falcu) u vchodu do oddílu, nějaký železniční zřízenec se chopil ze zadu dveří oddílu a je přirazil, při čemž žalobci jen námahou se podařilo couvnouti do oddílu, by nebyl dveřmi zasažen, že však jeho palec na levé ruce byl přiskřípnut ve dveřní drážce. Dále bylo zjištěno, že tento děj se odehrál časně z rána a že nástupiště bylo jen jednou petrolejovou lampou slabě osvětleno. Tato zjištění nebyla v odvolacím řízení ani změněna ani doplněna. Jest je proto dovolacímu rozhodnutí položiti za základ. Zavření, pokud se týče přiřazení vagonových dveří stalo se tedy v době, kdy žalobce levou nohou stál ještě na stupátku, byl tedy v bezprostředním dosahu dveří, bylo tudíž proti pravidlu a jde proto o příhodu v dopravě. Tato byla však, jak dokazuje tento případ, také způsobilá přivoditi tělesné zranění žalobcovo. Námitka, že si žalobce zavinil svůj úraz sám, jež v podstatě směřuje k tomu, že se příhoda v dopravě stala teprve tím způsobilou přivoditi tělesné zranění, že se žalobce držel rukou dveřní drážky a dostal se palcem do dveřní spáry, jest v tomto případě neodůvodněna. Neboť nelze žalobci přičítati za zavinění, když, namáhaje se, by se uchopil dveří úplně otevřených, se držel dveřní drážky a ruku při nenadálém prudkém přiřazení dveří nemohl včas před úrazem uchrániti. Ježto bylo také prokázáno, že žalobci byl přiřazením dveří přiskřípnut a zraněn palec, jsou tu předpoklady § 1 zák. o ruč. žel. a železnice ručí za nastalou škodu. Podle § 2 zák. o ruč. žel. byla by sprostěna ručení jen tehdy a v té míře, kdyby byla prokázala, že žalobce zavinil příhodu v dopravě, kdyby tedy bylo prokázáno, že chování se žalobcovo bylo pro příhodu v dopravě kausální. Tomu by tak bylo, kdyby se byl žalobce bez důvodu v dosahu dveří zdržoval a tím zavinil, že dvéře oddílu byly zavřeny v době, kdy byl ještě v dosahu dveří. V tomto směru bylo však zjištěno, že se průvodčí ve stanici nestaral ani o otvírání ani o zavírání vagonových dveří a že proto žalobce pro tehdejší zimu sám zavřel dvéře. Jeho postup byl tudíž odůvodněn. Okolnost namítnutá žalovanou stranou, že železniční zřízenec, který přirazil vagonové dvéře, nepatřil k personálu provázejícímu vlak a nebyl pověřen zavíráním dveří, jest nezávažná. Rozhodným jest, že šlo, jak žalovaný sám připouští v dovolací odpovědi, o železničního zřízence, a že neprokázal,

že tento zřízenec nebyl v dopravní službě, příhoda v dopravě byla tedy způsobena neodvratitelným jednáním třetí osoby, za jejíž zavinění neručí. Bylo proto dovolání vyhověti.

Čís. 8174.

Obecní zaměstnanci.

Přiznalo-li zastupitelstvo městské obce Liberecké usnesením ze dne 31. října 1919 obecním zaměstnancům paritu se státními zaměstnanci co do práv a požitků, jak budou upraveny vydanými zákony a nařízeními a bylo-li v dekretch výslovně toto usnesení opřeno o zákon ze dne 7. října 1919, čís. 541 sb. z. a n., vyplývá z toho vůle obecního zastupitelstva, by obecním zaměstnancům byly přiznány jen takové služební požitky a právní nároky, jež vyplývají pro státní zaměstnance ze zákonů nebo vládních nařízení, provádějících soustavně úpravu jejich služebních poměrů. Jmenovitě nemůže se člen obecní stráže bezpečnosti domáhati na obci zvláštního mimořádného přídavku, který v době usnesení obecního zastupitelstva byl jen zatímně a na krátkou dobu povolán výnosy státní strážní bezpečnosti.

(Rozh. ze dne 26. června 1928, Rv I 169/28.)

Opíraje se o usnesení městského zastupitelstva v Liberci ze dne 31. října 1919, domáhal se žalobce, člen městské stráže bezpečnosti v Liberci, na městské obci Liberecké strážního přídavku za dobu od 1. ledna 1920 do 30. září 1922. Procesní soud první stolice uznal, odvolací soud neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Důvody: Jest vycházeti z doslovu a smyslu usnesení městského zastupitelstva ze dne 31. října 1919, o něž se opírá žalobní nárok a jež zní: »Městští zaměstnanci se staví právně a služebně na roveň zaměstnancům státním. Všechna zákona a nařízení, které byly pro státní zaměstnance vydány nebo ještě vydány budou a které upravují jejich právní a služební poměry, použije se za stejných podmínek na městské zaměstnance, aniž by městské zastupitelstvo musilo učiniti zvláštní usnesení. Každá nová úprava se dá na vědomí městské radě, kteráž ji ihned provede s tímž počátkem účinnosti, není-li pro různost zařízení státních a městských a nemožnost nezměněného přijetí předpisu potřebí zvláštních usnesení k jich přizpůsobení podle smyslu, kterážto usnesení podle jich důležitosti vydá buď městská rada nebo městské zastupitelstvo. Smysl a účel tohoto usnesení byl, jak první soud docela správně dovodil, by městští zaměstnanci byli právně a služebně, tedy i co se týče jejich platových nároků, postavení na roveň zaměstnancům státním. Aby toho bylo dosaženo, mělo všech zákonů a nařízení, pro státní zaměstnance již vydaných a těch, které ještě měly býti vydány, pokud upravují jejich právní a služební poměry, býti použito za stejných podmínek pro městské zaměstnance, aniž by městské zastupitelstvo musilo v každém jednotlivém případě učiniti zvláštní usnesení. Tím jest jasně a zřetelně vysloveno, že